

Szeged a délvidék központja

Iria dr. Grüner István

Uj életlehetőségeket keres a határszélre jutott város. Egy nagy gazdasági és kulturális centrum, amely magához ölelte, idevonzotta a messzi délvidéket, az országnak javakban és termőkben a legdusabb vidékét. Szeged városa volt ennek a nagy országrésznek éltető központja, amely ellátta a vidéket, vagy továbbította falvaiba és városába az ipar, kereskedelem és mezőgazdaság javait, viszont a városba özönlött messzi területek vásárló, fogyasztó lakossága. Emlője volt a város a tanulsnak, kulturának és helyes az a megállapítás, hogy ami magyar volt és maradt a délvidéken, az Szegednek köszönhető. Egy mesterséges vonal azután világokat vágott el, egymásra utalt, egymásnak és egymástól élő szomszédokat választott szét.

Tizenöt esztendeje tart már a nagy küzdelem, az erőfeszítés az utánpótlásért. De vajjon mi helyettesítheti,

mi pótolhatná Bácska, Bánát gazdag és éltető erőforrásait,

nonnan jöjjön uj lendület, merről a forgalom éltető zaja és miből fakadjon a tápláló uj erő? Tudjuk jól, hogy minderre csak egy a válasz, amely nemcsak szívbéli óhaj, de a gazdasági szükség ok- és észszerűségének is egyetlen lehetősége, az egyedüli kiút, a határok revíziója. De a gazdasági törvényszerűségeken nincs szentimentalizmus. Ok és okozat szoros összefüggése az, hogy csendesek ennek a városnak terei, utcái, üresek boltjai, éttermei, színháza, válságot szenved értelmisége, küzködik mezőgazdasága és nyomorognak a munkanélküliek inszészarádai. A forgalom csak a népkonyhákban nő, lázas nyüzsgés csak az állást és munkát keresők, hajszolók fáradt sorából halaszik, az építő, teremtő beruházások helyett pedig a városi budgetnek kamattartozás és népellátás számoszlopai emelkednek csupán. A várospolitikai legfőbb gondja a csajka meleg leves, a kiadagolt darabka kenyér és a karácsonyi szeretet parancsolta, az a törekvés lett, hogy legalább a napon ne legyen fázó és éhező lélek a városban.

Hol hát a remény, hol az uj élet, hol hát a testet, lelket tápláló egészséges vérkeringés indító, lendítő ereje? Nem várhatunk holnapra jobb időt. Ez a város önmagából, csupán lakosainak egymásra utaltságából élni képtelen. Amig tehát újra ki nem tárhatja karjait, meg nem nyithatja régi utjait, kapuit a természetes irányból időtorekvők, reánk utaltak, erre haladók előtt, vagy amig új tápláló erőforrások nem nyílhatnak, addig nincs gyógyulás, csak kíségetés, nincs véglegesség, csak átmenet, toldozás és foltozás a remélt uj köntösig csupán.

Szolgáljon dicséretére a város vezetőinek, szakukat hallató józan polgárainak az a nemes versengés, töprengő igyekvés, amely a legutóbbi költségvetés vitájánál is abban nyilvánult, hogy a politika meddsége helyett ezeket az utakat, a segítés módját, az élni lehetőség feltételeit keresték. Lássuk a lehetőségeket.

Az egyetem,

különösen a tökéletesen felszerelt klinikák, kell, hogy az egész délvidéket idevonzzák. Miért nem juthat ide gyorsan és minden vizummentesség nélkül például egy nagylaki beteg? Genfben az egészségügyi, jóléti bizottságok tömege tárgyal, ülésezik, nemzetközi paktumok és konvenciók kötetei léteznek — papíron. Nyissák meg végre a politika kínai falait egyelőre legalább a betegek és tanulni vágyók előtt!

Szeged mindig

az iskolák városa

volt, amely a multban is missziót teljesített. Ezt a feladatát a jövőben még fokozni kell az egész környék idevonásával, még a vidékiek számára kedvező elhelyezési, olcsóbb tanulási, szórakozási,

(színház, sport, fürdő) lehetőségek nyújtásával is.

Szabad egyetemi tanfolyamokat, nyári előadás-sorozatokat létesítsen az egyetem minden fakultása. Segítsen ez a nagy intézmény ennek a küzködő városnak, amely oly nagy áldozatokat hozott érte. Nemcsak a külföldi egyetemnek tartanak nyári collegeket, hanem például Debrecenben több mint 400 idegen hallgatta a nyáron az előadásokat, amelyek egyrészt a továbbképzést, másrészt az általános művelődés lehetőségeit szolgálják s melyeken bárki résztvehet.

Ebben a városban való nyári tartózkodás vonzó lehetőségeket nyújt, a Tisza vízének, főnyes partjainak kincse, a közvetlen melletté elterülő árnyas kert és liget kiaknázatlanul hever az idegenek számára.

A Tisza

mellé építendő modern strand, olcsó nyári szálló létesítése, Ujszegedet folytató erdősités, fokozott fejlesztése a nyári sportoknak (uszás, tennisz, halászat, stb.) olyan új lehetőségeket nyújt, melyek szervezés esetén, amely a haladó Szegednek forgalmat, életet jelenthet.

A szabadtéri játékok

állandósítása és továbbfejlesztése messzi idegen területekre jelent vonzerőt és az idegenforgalom hatalmas tényezője. A nemzetközi autótúrázó, új lehetőségeket nyit, különösen ha folytató déli szakasza teljesen kiépül. Európa országutja vezet városunkon keresztül, megállásra kell csábítanunk az átfutó idegeneket már a belépő vámhivataloknál osztogatott idegennyelvű, ügyes, képes tájékoztatókkal is.

A muzeum

ládákban rejtve tartja kincseit, amely régiségek nemzetközi érdeklődés tárgyai. Ki kell végre tárni és láthatóvá tenni a kincseket! Néprajzi különlegességek, népviseleti szokások érdeklők az idegeneket, különösen a külföldieket, élővé kell tenni Nyilassy színpompás figuráit és legyen az ezeréves Tápé Szeged kis Mezőkövesdje.

Az egész délvidék kulturális, színházi, zenei életének központja csak a város lehet, amely már bizonyította ezirányú áldozatkészségét, képességét és hivatottságát erre. Mint szellemi központ, ide kell, hogy hívja, vonzza kisugárzó erővel messzi perifériák kulturát kereső lakóit. Oly

vasuti összeköttetések

létesítendő, melyek az egész környékről a városba való gyors és gyakori beutást teszik olyképp lehe-

Ha nem volt még jó órája, vegyen egyet

Tóthnál

tővé, hogy az estét is itt tölthesse az idegen. Az üzletvezetőségénél tartott menetrendi értekezletről nem hiányozhat az idegenforgalmi hivatal. Az autóbusszforralom fejlesztése kívánatos és az algói hid közúti forgalma is új lehetőségeket nyújt.

Az államigazgatás decentralizációja keresztül nem vitt régi program, pedig a főváros túlzott fejlesztése a vidék rovására nem lehet kívánatos. A szegedi itélőtábla kerületének kibővítése régen ígért óhaj, a középfoku közigazgatási biráskodás létesítése és az itélőtábla hatáskörébe utalása sok ezer adózó polgár ügyét intézhetné el rövid határidőn belül.

A közigazgatás okszerű átszervezése kívánatos, amely elkerülhetővé tenni, hogy például a tápé ember, Szegeden keresztül haladva, a dorozsmai főszolgabírósnál intézhessen csak ügyes-bajos dolgait, vagy Szentésre kényszerüljön a várme-gyére.

A szegedi közintézmények, hivatalok további fejlesztése érdeke nemcsak a városnak, hanem egész környékének egyaránt. A mezőgazdasági kísérleti intézet, a magvizsgáló, vegykísérleti, paprika- és növénykirendeltségek a környék agrár-kulturájának fejlesztésére hivatottak, amely intézmények bevonásával igen könnyen volna felállítható az állami középfoku gazdasági akadémia.

Az ipar és kereskedelem

oly fejlett és magas fokon áll, viszont oly válsággal küzd, hogy nemcsak minden állami és városi támogatásra érdemes, de joggal igényelheti minden szegedi polgár minden szükségletének ellátását is, egyben hatósági megakadályozását mindazon mesterségesen is előmozdított lehetőségnek, amely a főváros felé tereli az annyira csökkent vásárlókat is. A szegedi gyáripár nemcsak a külföldön szerez hírnevet a városnak, hanem a legnagyobb kenyéradója a munkásságnak. Közérdek tehát minden intézkedés, amely gyáraink versenyképességét fokozza és így további munkaalkalmak lehetőségét is nyújtja. Uj gyártelepeket, új füstölő kéményeket kell idecsábítani, minden lehető állami és városi kedvezmények nyújtásával, mert a város vasuti és vízi utjaival, országúthálózatával hivatva van arra, hogy a vonatkozásokban is az egész délvidék központja legyen. Csak a termelés, a munka egészséges forgalma csökkentheti a népkonyhák beteg forgalmát!

Gondolatok, tervek, ötletek, amelyek megvalósítása talán mégis csak eszköz lehet arra, hogy lendületet adjon, új erőt nyújtson, jobb jövőt hozzon városunknak és polgárainak.

SZEGEDI KERESKEDELMI ÉS IPARBANK

Szeged, Klauzál tér 2. sz., saját ház

**Alakult
1867. évben**

Saját tőkék 1,200.000 P

Takarékbetétek a legelőnyösebben kamatoztatnak. Váltóeszámitolás. Lombardkölcsönök. Folyószámlák. Ártalások a világ minden részébe. Páncéltermünkben safe-fülkék bérelhetők